19 november 2026

Grondwettelijk Hof

PERSBERICHT
ARREST 138/2026

Het is ongrondwettig dat, bij opeenvolgende vaststelling van het moeder- en vaderschap en bij onenigheid van de ouders, de naam van het kind beneden de 12 jaar automatisch wordt gewijzigd, zonder dat de rechter kan beslissen in het hoger belang van het kind

Een man van wie zijn vaderschap van vier minderjarige kinderen (van wie er twee jonger zijn dan 12 jaar) door de rechter is vastgesteld, wenst dat alle kinderen enkel zijn naam dragen, en niet langer die van hun moeder. De moeder en de vier kinderen verzetten zich daartegen. Sinds een wijziging bij een wet van 19 december 2023, bepaalt artikel 335 van het oud Burgerlijk Wetboek dat, in geval van opeenvolgende vaststelling van beide afstammingsbanden en bij onenigheid van de ouders, het kind als nieuwe naam de naam van de moeder en die van de vader naast elkaar in alfabetische volgorde draagt. Als het kind de leeftijd van 12 jaar heeft bereikt, kan het zich evenwel verzetten tegen de wijziging van zijn naam. Aan het Hof worden vragen gesteld over de bestaanbaarheid van die wetgeving met het hoger belang van het kind, dat wordt gewaarborgd door de Grondwet en door het Verdrag inzake de rechten van het kind. Het Hof oordeelt dat die wetgeving geen rekening houdt met het belang van het kind, noch met het feit dat de naam die het kind tot dan toe (mogelijk reeds geruime tijd) droeg, nog overeenstemt met een werkelijke afstamming. De eenheid in de naam van broers en zussen wordt evenmin gewaarborgd, aangezien de naam van de kinderen jonger dan 12 jaar automatisch wordt gewijzigd, terwijl de kinderen van 12 jaar of ouder zich daartegen kunnen verzetten. Het Hof besluit dat die wetgeving ongrondwettig is in zoverre zij erin voorziet dat, in geval van opeenvolgende vaststelling van beide afstammingsbanden en bij onenigheid van de ouders, de naam van het kind automatisch wordt gewijzigd, zonder dat de rechter kan beslissen in het hoger belang van het kind.

1. Context van de zaak

Het Hof van Beroep te Bergen heeft een vordering tot vaststelling van het vaderschap ingewilligd die is ingesteld door de biologische vader van vier minderjarige kinderen, van wie er twee jonger zijn dan 12 jaar. Die kinderen dragen de naam van hun moeder. De vader verzoekt om hun naam te wijzigen, opdat zij enkel zijn naam zouden dragen. De moeder en de vier kinderen verzetten zich daartegen.

De regels die van toepassing zijn op de naam van het minderjarige kind van wie de afstamming ten aanzien van een van beide ouders wordt vastgesteld na de afstamming ten aanzien van de andere ouder, werden gewijzigd bij een wet van 19 december 2023. Vroeger wijzigde de naam van het kind niet in die situatie, tenzij de ouders het eens werden over een wijziging. Voortaan wordt erin voorzien dat het kind, bij onenigheid van de ouders, als nieuwe naam de naam van de moeder en die van de vader naast elkaar in alfabetische volgorde draagt (artikel 335, § 3, tweede lid, van het oud Burgerlijk Wetboek). Als het kind de leeftijd van 12 jaar heeft bereikt,

wordt zijn naam echter niet gewijzigd zonder zijn instemming. Het Hof van Beroep te Bergen vraagt het Hof of die nieuwe regeling strijdig is met het hoger belang van het kind (artikel 22*bis*, vierde lid, van de Grondwet en artikel 3, lid 1, van het Verdrag inzake de rechten van het kind).

2. Onderzoek door het Hof

Het Hof brengt allereerst in herinnering dat de toekenning van de naam in hoofdzaak op overwegingen van sociaal nut berust. In tegenstelling tot de toekenning van de voornaam wordt de toekenning van de naam door de wet bepaald. Die wet beoogt de naam op een eenvoudige, snelle en eenvormige wijze te bepalen en een zekere onveranderlijkheid eraan te geven.

Het Hof benadrukt vervolgens dat artikel 22*bis*, vierde lid, van de Grondwet en artikel 3, lid 1, van het Verdrag inzake de rechten van het kind de rechtscolleges verplichten om in de eerste plaats het belang van het kind in aanmerking te nemen in de procedures die op het kind betrekking hebben.

Volgens het Hof houdt de nieuwe regeling waarbij de naam van het kind automatisch wordt gewijzigd in geval van opeenvolgende vaststelling van beide afstammingsbanden en bij onenigheid van de ouders, geen rekening met het belang van het kind, noch met het feit dat de naam die het kind tot dan toe (mogelijk reeds geruime tijd) droeg, nog overeenstemt met een werkelijke afstamming. De eenheid in de naam van broers en zussen – die beoogt de orde der families te vrijwaren maar ook in het belang van het kind is – wordt evenmin gewaarborgd, aangezien de naam van de kinderen jonger dan 12 jaar automatisch wordt gewijzigd, terwijl de naam van de kinderen van 12 jaar of ouder niet kan worden gewijzigd zonder hun instemming.

3. Besluit

Het Hof oordeelt dat artikel 335, § 3, tweede lid, van het oud Burgerlijk Wetboek artikel 22*bis*, vierde lid, van de Grondwet en artikel 3, lid 1, van het Verdrag inzake de rechten van het kind schendt, in zoverre het bepaalt dat, in geval van opeenvolgende vaststelling van beide afstammingsbanden en bij onenigheid van de ouders, de naam van het kind automatisch wordt gewijzigd, zonder dat de rechter kan beslissen in het hoger belang van het kind.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de fundamentele rechten en de bevoegdheidverdelende regels door de verschillende wetgevers in België.

Dit persbericht, opgesteld door de cel media van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Het is een samenvatting van de essentiële aspecten van het arrest. De tekst van het arrest is te vinden op de webstek van het Hof.

Contactpersonen voor de pers : Frank Meersschaut | 0475/325.218 | Tim Souverijns | 02/500.12.21 | Thomas Leys | 02/500.12.60

Volg het Hof via LinkedIn